

Flere kabler? - ja, NETop!

Af Sven Bilén

Kabler kan altid få sindene i kog. En del hævder at der slet ikke er forskel på kabler i det hele taget og at det er helt lige-gyldigt, hvilke kabler man bruger. Andre mener derimod at der kan være så store forskelle, at man næsten ikke tror at det kan være sandt. For tiden bliver den første gruppe mindre og mindre. Og dét er et faktum.

Det er faktisk kun en metode til at få opklaret hvilken af de to grupper man selv tilhører. Og der er selvfølgelig at prøve det selv. Men at prøve kabler kan også være svært. Og, hvis du nu ikke oplever nogen forskel, er det så fordi, der faktisk ikke er forskel på kabler, eller er det fordi at dit anlæg ikke kan afsløre dem? Og hvis du oplever en forskel er det vel fint, så kan du jo eksperimentere med diverse løsninger og vælge det, der giver den bedste lyd for den investering du er indstillet på at gøre.

Man kan jo også roligt eksperimentere, for det er jo let at skifte tilbage igen, så alt bliver præcis som før. Og hvis du ikke hører nogen forskel, kan det jo sådan set være ligegyldigt hvorfor du ikke hører noget. Men husk - at blot fordi du ikke hører nogen forskel her og nu, behøver det ikke at betyde at det ikke er forskel på kabler.

De kabler vi ser på her har alle prissedler man reagerer på. Tror du ikke på at netop dyrere netkabler kan gøre forskelle, der retfærdiggør prisen, så kan vi henvise til at vi tidligere har opnået gode resultater med væsentligt billigere kabler. Her tænker jeg f.eks. på Jorma Design og Supra LoRad, og dem kan du jo altid prøve selv, uden at blive ruineret.

Dupering?

Kabelfirmaet Nordost er vel efterhånden så velkendt, at det næppe kræver nogen nærmere præsentation. Vi har tidligere ved flere lejligheder testet kabler fra firmaet, hvis største markeder ligger indenfor specialkabler til medicinalindustrien og fly/rumteknologi.

Shiva

Med risiko for at blive betragtet som rene galninge, tager vi igen mod til os og prøver flere kabler. Nu drejer det sig om netkabler

En af firmaets største kræfter er danske Lars Kristensen, en mand der farer verden rundt og demonstrerer kabler til den store guldmedalje. Lars er en sympatisk herre med glimt i øjet og med den fine vane, at demonstrere med god musik, gerne gammel Dylan eller Stones.

Ved disse demoer får man altid det indtryk, at forskellene kabler imellem altid er meget store. Men forholder det sig nu også sådan i virkeligheden? Eller er det bare sådan at Lars er dygtig til at manipulere og til at sælge, en mand der kan sælge sand i Sahara eller is på Nordpolen? Det ville vi gerne finde ud af.

Nordost har tre nye netkabler på programmet. For rigtigt at blande begreberne sammen, har man valgt at blande hinduisme i asatroen (troen på de gamle nordiske guder, red.). De tre kabler hedder således Shiva, Vishnu og Valhalla. Shiva er dyr, Vishnu meget dyr og Valhalla er helt afsindigt dyr. For hvad er et netkabel mere end blot noget, som skal lede strøm fra stikkontakten og op til apparatet. Det kan vel ikke være så vanskeligt!

Det er disse tre kabler vi her skal se lidt nærmere på.

Monofilament

De tre netkabler Shiva, Vishnu og Valhalla er opbygget på den særlige måde, vi tidligere har set fra Nordost, det vil sige den såkaldte monofilament teknologi. Monofilament indebærer at man vikler en tynd tråd rundt om hver leder og derefter ekstruderer et hylster af teflon omkring hver leder. Du kan studere opbygningen i detaljer på billederne.

Ved hjælp af denne teknologi får man en hinde af luft mellem ledere og teflon og så lille kontakt som muligt mellem ledere og hylster. Idéen brugte Nordost først i deres Quattrofil kabler og rendyrkede den senere i Valhalla serien. Nu drager de nye netkabler altså også fordel af denne teknologi.

Shiva er den "billigste" og tyndeste variant. Tre snoede ledere i et ydre lille teflonrør, der er ekstruderet rundt omkring alle tre. IEC-kontakten er en Wattgate 320i og netstikket ser ud til at stamme fra et tysk firma ved navn Hifi-tuning. Det skal tilføjes at disse Hifi-Tuning stik ikke er ligefrem

billige og påvirker kablets udsalgspris ganske betragteligt.

Vishnu ligner faktisk Shiva på en prik, men er tykkere på grund af kraftigere ledere og kraftigere monofilament. Stikkene er de samme som på Shiva.

Valhalla består af 2x3 ledere snoet omkring en jordleder og et i dette tilfælde helt transparent teflonrør omkring det hele. Og et smukkere visuelt indtryk end selve monofilament-teknikken giver, er det faktisk svært at finde. Netstikket er her af en kraftigere type fra Hifi-Tuning og IEC-stikket er en Wattgate 350 Audio Grade. Og her er vi oppe i et nærmest ubegribeligt prisniveau for stikket alene.

Shiva og Vishnu er relativt bøjelige og føjelige, men de er ganske stive de første 10-20 cm efter stikkene. Naturligvis er det for at give en vis beskyttelse imod at kablet får et knæk, men det betyder også at de kræver at du har lidt plads bag dine apparater. Valhalla er generelt betydeligt stivere, den har jo også betydeligt flere ledere, hvilket gør det ret besværligt at have med at gøre og man skal tænke sig godt om inden man kobler det ind, for at få det til at sidde godt. Et stift kabel på to meter er stærkt tilbøjeligt til at leve sit eget liv.

Hvordan går det egentlig til?

Folk tror som regel, at vi anmeldere sidder i komplet isolation og tester og lytter før vi afsiger en dom. Forkert! Som oftest forholder det sig sådan at den, der står for testen, i dette tilfælde undertegnede, naturligvis har lyttet mest, men samtidig agerer skribenten også som en slags referent for det diverse medlyttere har givet udtryk for.

Alle os, der tester har medlyttere i større eller mindre omfang. Det er ikke sikkert at det altid er de samme personer, ind imellem har mange lyttet, ind imellem har få. Men det er altid personer hvis vurderinger vi kan bruge til noget. Ofte kan et apparat gå på omgang mellem flere forskellige testere eller prøves i flere forskellige anlæg, for det er også nyttigt at få hørt objektet i forskellige omgivelser.

Når det gælder kabler og især netkabler, plejer jeg personligt, hvis der er mulighed for det, indledningsvis og helt forudsætningsløst at prøve kablerne på et rent standardanlæg for nogle medlyttere. I dette tilfælde var det en Linn Classik med Tukan højttalere, som måtte agere testbænk og medlytter her var Nis Jensen. Siden har kab-

Vishnu

lerne været på besøg i mindst fire forskellige anlæg og har været koblet til et hav af forskellige apparater, også helt andre end hifi-apparater. Nogle eksempler er Shanling CD-afspillere og rørforstærkere, Tact 2.0 og 2.2x, diverse ICEpower, Martin Logan iAeon (elektrostater skal have strøm!), Krell CD-DSP, Densen Beat B-400, Amity hovedtelefonforstærkere, som tilledning til Voltex fordelerdåse, Thule Spirit AV100S og Spirit DVA120, blot for at vise variatio-

nen i udvalget af apparater. Vi har lyttet med kablerne uden jord, med jord via jordspyd og med jord via elnettet i en lejlighed.

Jeg kan tilføje at jeg også har hørt kablerne et par måneder tidligere, da kabeltrioen aflagde et besøg i redaktør Madsens anlæg, og jeg har desuden været vidne til et par af de omtalte demonstrationer af Lars Kristensen.

Vi har altså alt i alt lyttet ikke så lidt til disse netkabler...

Valhalla

Produkt: Nordost Shiva, Vishnu, Valhalla

Information: SAS Audio, 43 43 17 77.

www.sas-audio.dk

Pris (ca.): 3.000 kr. / 5.900 kr. / 23.000 kr.

Indtryk på indtryk

Lad os for en gangs skyld indlede selve lyttebeskrivelsen med at tale om at de generelle indtryk vi fik af kablerne på standardanlægget konsekvent blev bekræftet i den følgende lytning. Vi oplevede reaktioner af samme art, den samme form for forbedringer igennem hele testen. Vores entydige konklusion er derfor, at du formentlig også vil kunne drage nogenlunde de samme konklusioner i dit eget anlæg.

I Linn-anlægget lyttede vi blandt andet til Reference-CD No. 78, og vi vælger at gøre rede for de generelle indtryk via det første nummer med Van Morrison. Her er (mindst) tre særlige forhold at lægge mærke til. Det ene er når bassen sætter ind, en ganske dyb bas, som lyder forholdsvis slap og ulden på Linn'en med standardkabel. Det andet er klarinetten, spillet af Mr. Acker Bilk. Klarinetten er ganske interessant instrument at forsøge at gengive. Det er faktisk først, når gengivelsen virkelig fungerer at instrumentet bliver spændende. Det tredje er Van's stemme, som på standardanlægget er lidt flad, uengageret og uden gnist.

Via standardnetkablet lyder det hele i og for sig ganske ok, men alligevel lidt slapt og uengageret og viser definitivt ikke mange af de kvaliteter, som fik os til at udvælge nummeret til vores Reference-CD. Klarinetten er død i klangen og man har ingen rigtig fornemmelse af at det er en person der blæser i den.

Da vi koblede Shiva ind kunne jeg ikke undgå at bemærke et lille ryk i Nis, allerede i de indledende takter. Der var virkelig sket en ændring til det bedre, og man hører det med det samme. Shiva lægger en fastere bas som bund, klarinetten får liv og vi kan ane en bowlerhat bag mundstykket. Van giver pludselig indtryk af at have det sjovt når han synger. Desuden får hele gengivelsen en betydeligt bedre ambience og væsentligt flere detaljer. Vi lytter simpelt hen til et nyt, friskt anlæg, som frem for alt udmærker sig ved at spille mere musikalsk.

Vishnu udmærker sig ved at kvadrere

den oplevelse som Shiva giver. Hvis Shiva gjorde det bedre, så gør Vishnu det væsentligt bedre. Nu hører vi både bowlerhat og mustache på Mr. Acker Bilk, hvis må udtrykke det på den måde. Nu har musikken fået liv og spænding, og man hører at det er mennesker af kød og blod, der spiller. Flere detaljer, fastere gengivelse, ikke mindst i bassen, bedre separation mellem de forskellige instrumenter, mere rum og ikke mindst en større musikalsk oplevelse. Vi har simpelthen fået et dobbelt så godt anlæg og nogle forbedringer, som man ikke havde opnået ved f.eks. at skifte højttalere. Det lille Linn-anlæg lyder nu ligefrem uforkammet godt! Selv Ivor Tiefenbrun (Linn's grundlægger og karismatiske leder, red.) ville blive overrasket.

Med alle disse store og positive forbedringer, er vi så kommet så langt som man kan komme? Nej, det er vi ikke! Vi har jo et kabel tilbage. Vi var mildest talt imponerede af Valhalla signal- og højttalerkabler (se HF 3/03), og det var derfor med spænding vi indkoblede Valhalla netkablet.

Og overraskelsernes tid er ikke forbi. Nu kvadreres alle de positive egenskaber hos Vishnu. Det lyder ganske simpelt formidabelt godt, med tanke på at vi er langt fra et high-end anlæg. Nu ser vi også Mr. Acker Bilk's fipskæg og kan næsten høre hårdheden på røret. Her er liv og atmosfære, en klippefast bas, som pludselig giver indtryk af at gå en hel oktav dybere (på et sæt små Tukan reolhøjttalere!), en Van Morrison som pludselig har det rigtig sjovt og nogle musikere, der spiller sammen og ikke hver for sig.

Hearing is believing

Som sagt holder de generelle indtryk også når vi går videre til lidt bedre apparater. Og det er faktisk ganske interessant at også f.eks. en high-end CD-afspiller kan få helt nye dimensioner i sin gengivelse blot ved at få udskiftet netkablet. Det gav en næsten ubehagelig tydelig forbedring på en bedaget Krell CD-afspiller i mit eget anlæg.

En trænet lytter, Bastian, som ikke fik

lov til at se hvilken ændring, der blev foretaget da Valhalla erstattede et i og for sig heftigt udseende originalt netkabel på en forstærker, udtrykte det på denne måde: "Hvad gjorde du? Vendte du fasen på hele anlægget? Det er præcis som om alt er i korrekt fase nu, mens alt var forkert før. Nu spiller det jo musik! Fantastisk!".

En integreret rørforstærker fik via Shiva-kablet en fasthed og stramhed i bassen, som jeg ikke tror at ophavsmændene nogensinde har drømt om. Og du som har elektrostathøjttalere bør afgjort prøve hvad netkabler kan gøre - det skal høres før man tror på det.

Hvordan virker det?

Hvordan kan det være at vi hører disse forskelle? Eller: synes at opleve dem, for de der ikke tror på det. Hvad er den tekniske forklaring?

Tja, vi ved det faktisk ikke med sikkerhed. Tidligere hed det sig ofte, at det var skærmningen det drejede sig om. Ingen indstråling, bedre strøm. Flere producenter har også opnået gode resultater med skærmede kabler. Men disse kabler er uskærmede! Spørger man Nordost, bliver svaret et træk på skulderen; "vi prøvede og det fungerede, men helt hvorfor vover vi ikke at udtale os om".

Det sædvanlige kritikpunkt plejer at være, at når der er kilometervis af kabel fra elværket og frem til huset, så kan den sidste meter vel ikke gøre nogen som helst forskel. Men måske skal vi vende problematikken om og se det fra den modsatte side. Hvad er det dit apparat oplever og hvordan påvirkes den af det tilkoblede? Vi venter stadig på at få en plausibel forklaring og alle læsere er velkomne med deres version.

Konklusion

Vi har her haft med tre netkabler at gøre, som efter vores opfattelse virkelig giver kraftige lydæssige udslag. Karakteren af forbedringerne går igen i alle tre, man får blot mere og mere af det.

Af de tre Nordost kabler Shiva, Vishnu og Valhalla er det Shiva, der regnes som økonomi-løsningen og Valhalla er valget for puristen, som stiller ultimative krav, men det er nok Vishnu, der er det mest overbevisende kabel hvis man ser på pris/kvalitetsindtrykket som helhed. Jo, vist er disse netkabler dyre, men tro det eller ej - lydæssigt får man meget for pengene. Prøv selv! ■

